

Brüssel, 3.5.2021
COM(2021) 225 final

2018/0328 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute Euroopa pädevuskeskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute Euroopa pädevuskeskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik

1. TAUST

Ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule edastamise kuupäev 12. september 2018
(dokument COM(2018) 630 final – 2018/0328 COD):

Nõukogus läbirääkimisvolituste kohta saavutatud kokkuleppe kuupäev: 13. märts 2019

Esimese kolmepoolse kohtumise kuupäev: 13. märts 2019

Teise kolmepoolse kohtumise kuupäev: 20. märts 2019

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 17. aprill 2019

Nõukogus läbivaadatud läbirääkimisvolituste kohta saavutatud kokkuleppe kuupäev: 3. juuni 2020

Kolmanda kolmepoolse kohtumise kuupäev: 25. juuni 2020

Nõukogus läbivaadatud läbirääkimisvolituste kohta saavutatud kokkuleppe kuupäev: 22. juuli 2020

Neljanda kolmepoolse kohtumise kuupäev: 29. oktoober 2020

Nõukogus läbivaadatud läbirääkimisvolituste kohta saavutatud kokkuleppe kuupäev: 9. detsember 2020

Viienda ja lõpliku kolmepoolse kohtumise kuupäev: 11. detsember 2020

Alaliste esindajate komitees poliitilise kokkuleppe saavutamise kuupäev: 16. detsember 2020

Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja 14. jaanuar 2021
energeetikakomisjonis (ITRE) kompromisskokkuleppe üle
hääletamise kuupäev:

Nõukogus esimese lugemise seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 20. aprill 2021

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Komisjoni ettepanek küberturvalisuse valdkonna tööstuse, tehnoloogia ja teadusuuringute Euroopa pädevuskeskuse (edaspidi „keskus“) ja riiklike koordineerimiskeskuste võrgustiku (edaspidi „võrgustik“) kohta tehti selleks, et tugevdada Euroopa küberturvalisuse alast suutlikkust, kaitsta meie majandust ja ühiskonda küberrünnete eest, säilitada kõrgetasemeline teadustöö ja tugevdada liidu tööstuse konkurentsivõimet selles valdkonnas. Ettepaneku kohaselt peaks keskus hakkama haldama küberturvalisuse jaoks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021-2027) alusel ette nähtud rahalisi vahendeid ning rakendama nii programmide „Digitaalne Euroopa“ ja „Euroopa horisont“ ettenähtud rahastust kui ka liikmesriikide rahalist osalust.

Ettepaneku eesmärk oli, et keskus ja võrgustik aitaksid liidul ja liikmesriikidel kujundada küberturvalisuse tööstuspoliitika küsimustes proaktiivse, pikemat ja strateegilist perspektiivi arvestava lähenemisviisi, mis ei piirduks üksnes teadus- ja arendustegevusega. See lähenemisviis peaks aitama leida era- ja avaliku sektori küberturvalisuse väljakutsetele murrangulised lahendused ning neid tulemuslikult kasutusele võtta. Ettepaneku kohaselt pidanuksid võrgustik ja keskus koos parandama meie tehnoloogilist suveräänsust ulatuslike küberturvalisuse projektide kaudu.

Ühtlasi taheti ettepanekuga anda asjaomastele teadus- ja tööstuskogukondadele ning avaliku sektori asutustele võimalus saada juurdepääs põhivõimekuseks vajalikele vahenditele, näiteks katse- ja eksperimenteerimisvõimalustele, mis jäävad üksikute liikmesriikide jaoks ebapiisavate rahaliste vahendite ja inimressursside tõttu sageli kättesaamatuks.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Nõukogu seisukoht kajastab kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet. Kõige olulisemad muudatused komisjoni ettepanekus on järgmised:

- *Asukoht:* nagu ühes põhjenduses märgitud, on keskuse asukoht Bukarest.
- *Eesmärgid ja ülesanded:* keskuse eesmärgid ja ülesanded on sätestatud eraldi artiklites. Eristatud on strateegilisi ja rakenduslikke ülesandeid.
- *Tsiviil-sõjaline koostoime ja kahesugune kasutus:* Euroopa Kaitsefondile ei ole otsesõnu viidatud.
- *Riiklikud koordineerimiskeskused:* enam ei ole riiklikuks koordineerimiskeskuseks saamise jaoks vaja, et komisjon annaks liikmesriigi nimetatud üksustele positiivse hinnangu. Samas on komisjoni positiivset hinnangut siiski vaja, et riiklik koordineerimiskeskus vastaks liidu otsese rahalise toetuse saamise tingimustele.
- *Strateegiline tegevuskava:* keskus peab vastu võtma tegevuskava, mis on „terviklik ja kestlik küberturvalisuse tööstus-, tehnoloogia- ja teadusvaldkonna strateegia, milles sätestatakse strateegilised soovitusel [...] valdkonna [jaoks] [...] ning määratakse kindlaks pädevuskeskuse tegevuse strateegilised prioriteedid“.
- *Hääletamine:* kõigil liikmesriikidel on nõukogus üks hääl. Komisjonil on blokeeriva vähemuse õigus kõigi selliste otsuste puhul, mis mõjutavad otseselt ELi vahendite eraldamist ja haldust, välja arvatud tegevuskava puhul. Tegevuskava kohta lisati kaitsemeede, mille kohaselt ei ole tegevuskava siduv iga-aastaste tööprogrammide kohta tehtavate otsuste suhtes. Otsuste puhul, mis ei mõjuta otseselt ELi vahendite eraldamist ja haldust, on komisjonil üks hääl. Reeglist, et kõigil liikmesriikidel on nõukogus üks hääl, on vaid üks erand, mis puudutab nõukogu ülesannet võtta vastu

otsused ühismeetmete kirjelduse kohta. Selliste otsuste puhul on liikmesriikide ja liidu hääleõigus proportsionaalne nende suhtelise osalusega kõnealuses ühismeetmes.

- *Kaasrahastamine:* määruses ei ole liikmesriikide osalust keskuse tegevuses arvuliste näitajatega kindlaks määratud ning see on vabatahtlik. Sellest tulenevalt on tekstis sätestatud, et seoses programmiga „Euroopa horisont“ eraldab liit igal aastal üksnes sama palju vahendeid, kui kohustuvad omalt poolt eraldama liikmesriigid.

Komisjon tegi selle kohta järgmise avalduse: „Komisjon võtab arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu kokkulepet liikmesriikidepoolse kaasrahastamise kohta. Komisjon nõustub, et liikmesriikide panuse suurus ei ole määruses täpsustatud, kuid tal on ühtlasi kahju, et poliitilises kokkuleppes räägitakse liikmesriikide osaluse „vabatahtlikkusest“, sest see ei jäta muljet kõigi asjaosaliste pikaajastest pühendumisest.

Keskuse edu eelduseks on liikmesriikide tegelik osalus, ilma milleta ei ole seatud ülesandeid võimalik ellu viia.

Komisjon selgitab, et liit eraldab programmist „Euroopa horisont“ vahendeid üksnes nii suures mahus, kui suuri kohustusi on liikmesriigid valmis igal aastal võtma. Veelgi enam, komisjon soovib rõhutada, et kui üks või mitu liikmesriiki on sellise kohustuse võtnud, on see kohustus siduv.“

- *Töötajad:* keskuse personalivajadus kaetakse esmajärjekorras töötajate või ametikohtade ümberpaigutamisega liidu institutsioonidest, organitest ja asutustest ning täiendav personalivajadus töötajate värbamise teel.

Komisjon leiab, et saavutatud kokkuleppes on säilitatud komisjoni esialgse ettepaneku eesmärgid.

4. KOKKUVÕTE

Komisjon nõustub nõukogu seisukohaga.